

ΣΟΦΙΑ ΒΟΪΚΟΥ | Πικρό Γλυκό Λεμόνι | Εκδόσεις
ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Οι ζωές των ανθρώπων δεν ανασαίνουν μόνες τους. Μπλέκονται με άλλες ζωές και όλες μαζί δημιουργούν μια κοινή ζωή, μια κοινή ιστορία και πορεύονται, ασθμαίνοντας άλλες φορές, γελώντας άλλες φορές, αλλά πάντα δεμένες μεταξύ τους και φτιάχνουν την Ιστορία. Μια ιστορία σαν και αυτή της Σοφίας Βόικου, Πικρό Γλυκό Λεμόνι.

Η συγγραφέας σκαλίζοντας μνήμες από το πλούσιο υλικό της χώρας δίνει ζωή σε μια πολυτάραχη περίοδο της Ιστορίας μας και πλέκει με αριστοτεχνία τις καθημερινές ζωές των ανθρώπων, τους έρωτές τους, τις αγωνίες τους και αναγκάζει τον αναγνώστη να πορευτεί μαζί τους, να τους φιλιώσει όσο μπορεί, να τους κάνει να θυμώσουν, να σκεφτούν και να αναπολήσουν. Ένα αντιπολεμικό έργο είναι το βιβλίο της Σοφίας Βόικου. “Είναι πόλεμος κι ο πόλεμος φέρνει το θάνατο”, αναφωνεί η Ασημούλα.

Και δεν είναι παράξενο, που διαβάζοντάς το, ήρθε στο μυαλό το “Αποχαιρετισμός στα όπλα” του Χέμινγουεϊ. Το ίδιο άρωμα, η ίδια κρυφή αγωνία για τη ζωή που χάνεται μέσα στη περιδίνηση μιας πολεμικής κατάστασης, στο χάος που βαραίνει πάνω στις ψυχές τους. Μια ακατονόμαστη συμβίωση της ζωής με το θάνατο. Το θάνατο της ίδιας της ζωής, που ενώ υπάρχει μεν, δεν ζει όπως έχει ταχθεί.

Συμπτώσεις, πάμπολλες συμπτώσεις που καρτογραφούν τα βήματά μας και δεν αφήνουν να βρουν το δρόμο τους στο χαρούμενο πανηγύρι της ζωής. Μια ανεξάντλητη πορεία που συνεχώς επαναλαμβάνεται, πατώντας στα ίδια χνάρια, χωρίς να μπορεί να αφουγκραστεί τις διδαχές της από προηγούμενες ζωές της.

Η ζωή των ηρώων ασφυκτικά δέχεται την επίδραση της κατάστασης του πρώτου παγκόσμιου πολέμου που συνεχίζεται μέχρι και τον δεύτερο παγκόσμιο. Κανείς δεν μπορεί να αλλάξει τίποτα, να σκεφτεί, να οδηγήσει τα χνάρια του σε αυτά που σκέφτεται, σε αυτά που ποθεί, να απολαύσει τις μικρές χαρές που τελικά είναι μεγάλες και χάνονται.

Οι δρόμοι χωρίζουν, αλλά η γεύση είναι αυτή που κρατά καλά τους δεσμούς που όσο και αν ξεχαστούν ξαναφέρνουν πάλι στη θύμηση τα παλιά. Αλλά ποιο το όφελος, όταν ο χρόνος έχει περάσει και τίποτα δεν μπορεί πια να αλλάξει, να επιστρέψει και να διορθώσει;

Οι ήρωες του μυθιστορήματος μπλέκονται χωρίς να το θέλουν σε ένα μυστικό γαϊτανάκι, έρχονται αντιμέτωποι με αυτά που τους χαράζουν άλλοι και σύμφωνα με τη δύναμη ή την αδυναμία του χαρακτήρα τους πορεύονται και δημιουργούν τη ζωή τους.

Ο Εθνικός Δικασμός επηρεάζει ζωές και αισθήματα. Κυριαρχεί παντού και καταστρέφει, αλλάζει πορείες, όνειρα, ξεχνάει έρωτες, ζωντανεύει καινούριους και στο τέλος αναπολεί. Οι θύμησης επιστρέφουν και οδύρονται πάνω σε ερείπια και καμένες γέφυρες. Ο χρόνος ό,τι γράφει δεν μπορεί να ξαναγράψει, να σβήσει, αφήνει μόνο παρηγοριά, κρυμμένα μυστικά για να μην ταραξεί ισορροπίες, να μην κλυδωνίσει εικόνες όμορφα φτιαγμένες.

Ένα δυνατό μυθιστόρημα είναι το Πικρό Γλυκό Λεμόνι. Το γλυκό λεμόνι - η λέξη γλυκό ως ουσιαστικό - είναι το κύριο συστατικό του βιβλίου που συνδέει ζωές, πατρίδες, ξεσηκώνει αναμνήσεις, γεύσεις αναλλοίωτες που κρατούν καλά και ταξιδεύουν χωρίς σύνορα παντού, αναμοχλεύουν γεγονότα, φέρνουν αναμνήσεις, ξυπνούν αισθήματα από το βάθος της καρδιάς! “Λένε πως η ανθρώπινη μνήμη είναι επιλεκτική... Μέχρι τη στιγμή που ένα γλυκό λεμονάκι θα την ξυπνήσει και θα τα θυμηθεί όλα, καλά και κακά, όμορφα κι άσχημα, γλυκά και πικρά...”

Πολεμικές επιχειρήσεις, διπλωματικές διαβουλεύσεις, πολιτικά τερτίπια καταδυναστεύουν ζωές, χαρίζουν απλόχερα δυστυχίες, καημούς, καινούριες ζωές, καταστρέφουν σκέψεις, αλλάζουν πορείες, χαμηλώνουν τα φώτα και ζωντανεύουν καινούρια.

Δυναμικά συγκροτημένοι οι χαρακτήρες της Σοφίας Βόικου ακολουθούν το δικό τους δρόμο ξεχωριστά, αλλά συγχρόνως πορεύονται και με τον αντίποδά τους. Η Ασημούλα στέκεται απέναντι στην Παύλαινα, ο Κωνσταντής απέναντι στον Γιώργη, η Ιστορία απέναντι στη ζωή, ο Βενιζελικοί απέναντι στους βασιλόφρονες. Αντίθετοι χαρακτήρες σκέφτονται, ενεργούν και δημιουργούν αποτέλεσμα.

Η ζωή της Ασημούλας παράλληλη με τη ζωή της Παύλαινας. Αντίθετη η πορεία τους, ίδιο τέλος. Η ζωή του Κωνσταντή αντίθετη με τη ζωή του Γιώργη, αλλόκοτα παράλληλο το τέλος, σε μια “συνεχή σύγκρουση”. Παράλληλη η ζωή των βενιζελικών και των βασιλοφρόνων και συγχρόνως σε μια συνεχή σύγκρουση με όλα τα ολέθρια αποτελέσματα που έζησε αυτή η χώρα, οι ζωές των ανθρώπων της. Η Ελευθερία που “γνώρισε” όλα αυτά και αποφάσισε. Άλλαξε τη ζωή της γιατί ήθελε να την ζήσει.

Οι χαρακτήρες εξελίσσονται, παραδομένοι στη πορεία των γεγονότων ζητώντας δικαίωση, οίκτο, χαμένοι στις αποφάσεις τους, αναζητώντας σε ένα παρελθόν να βρουν δικαιολογίες, να ελαφρύνουν τον πόνο τους, να ζήσουν με ήρεμη ψυχή από εδώ και πέρα. Μόνο που ο χρόνος έφυγε, δεν ξαναγυρίζει, δεν μπορεί και αφήνεται να ζήσει το υπόλοιπό της. Πόσο

διαφορετικά θα ήταν, αν αφηνόταν η ζωή να τραγουδήσει τα τραγούδια της που τόσο καλά γνωρίζει;

Το Πικρό Γλυκό Λεμόνι της Σοφίας Βόικου θα μπορούσε να ήταν μια αληθινή ιστορία, γιατί όχι; Υπάρχουν αδιάψευστα στοιχεία και γεγονότα καλά ξεχασμένα που το μαρτυρούν και η Σοφία Βόικου τα έφερε στην επιφάνεια, τα ξέθαψε για να μας βοηθήσει να μην έχουμε επιλεκτική μνήμη. Και μας χάρισε το Πικρό Γλυκό Λεμόνι!

Διαβάζουμε στο οπισθόφυλλο του βιβλίου:

Νόμιζα ότι τα είχα αφήσει όλα πίσω μου: τους ανθρώπους που μ' ανάθρεψαν, τον τόπο όπου γεννήθηκα, το στεφάνι που φόρεσα...

Λένε πως η ανθρώπινη μνήμη είναι επιλεκτική... Μέχρι τη στιγμή που ένα γλυκό λεμονάκι θα την ξυπνήσει και θα τα θυμηθεί όλα...

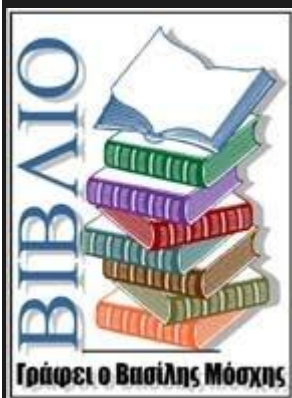
Λιδωρίκι 1913. Η Ασημούλα κι ο Κωνσταντής παντρεύονται από έρωτα. Η απρόσμενη στρατολόγηση του Κωσταντή θα τον απομακρύνει από τη γυναίκα του και το παιδί που περιμένουν.

1914. Ξεσπάει ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος. Στην Ελλάδα, το μίσος βενιζελικών και βασιλικών κι ο επερχόμενος Εθνικός Δικασμός θα φέρουν μαύρα σύννεφα όχι μόνο στον τόπο αλλά και στη ζωή των δύο νέων.

1916. Έξι χιλιάδες στρατιώτες, ανάμεσά τους κι ο Κωσταντής, μεταφέρονται μυστικά από την Καβάλα στη Γερμανία του Κάιζερ. Μέσα από τις στάχτες του πολέμου, θα γεννηθεί ένας καινούργιος έρωτας.

1944. Το Λιδωρίκι καίγεται. Ένας Γερμανός στρατιώτης θα σώσει από την πύρινη λαίλαπα δύο ψυχές που η ζωή θα φέρει στο δρόμο του μέσα από ένα παράξενο παιχνίδι της μοίρας.

Δύο εποχές, δύο πόλεις σε δύο διαφορετικές χώρες, δύο γυναίκες, μια φοβερή αποκάλυψη...

από τη στήλη "BIBLIO" των εφημερίδων
ΟΛΥΜΠΙΟ ΒΗΜΑ |